

Locuinti'a Redactorului

Cancelari'a Redactiunii

Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decât numai de la corespondentii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii ramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a
Pre șase lune . . . 6 „ „
Pre anulu întregu . . . 12 „ „

Pentru Romani'a :

pre an. întregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a
„ 6 lune 20 „ „ = 8 „ „
„ 3 — 10 „ „ = 4 „ „

Pentru inserțiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbrale pentru fiesce care publicate una separatu. In Loculu deschisi, 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costă 10 cr.

Invitare de prenumeratiune la

„FEDERATIUNEA“

pre patrariulu IV (oct. - dec.) 1869.

Incependu-se trimestriulu alu IV (oct.—dec.) an. c rogâmu pre p. t. doritorii de a avè acestu diurnalu, sê binevoiesca a grabi cu prenumeratiunea, pentru ca de una parte sê ne scimu orientâ in privinti'a numerului esemplarielor ce vomu avè a tipari, era de alta parte sê potemu incungiuirâ ori ce neregularitate in speditiunea diurnalului. Totu-de una data rogâmu pre Domnii abonati, cari sunt in restantia cu pretiulu de prenumeratiune, sê nu intardie a-si rafuî socotele, ca sê nu ni se adauga greutătile si d'in acêsta parte.

Atragemu atentiunea on. publicu romanu la impregiurarea cã, redeschidindu se diet'a Ungariii in 16 l. c., diurnalulu nostru nu va intardie a raportâ cãtu mai esactu despre tote siedintiele dietei mentiunate, fiindu cu deosebita luare a minte la actele, cari voru atinge mai de aproape interesele vitali a le natiunei romane.

Conditiiunile de prenumeratiune remanu cele d'in fruntea diurnalului.

Redactiunea.

Pest'a, 9 oct. 27 sept. 1869.

Austri'a nu va scapâ de pericolele ce o amenintia nece prin una apropiare amicabila cãtra Prussia si Russia, nece prin reinfintiarea santei aliantie, de carea inca se face vorba. Sant'a aliantia a esistatu una data, si Austri'a primî chiaru atunci sguduiturele si loviturile cele mai crancene. Tempulu absolutismului a trecut; de la absolutismu dateza falitulu, ruin'a materiale de asta-di a Austriei; despretiurea libertății a facutu, ca esistinti'a Austriei sê fia asta-di atâtu de precaria; diferitele experimete inhumane de desnatiunalizare sunt caus'a, cã starea intelectuale a poporeloru d'in Austri'a este atâtu de desolante. Absolutismulu este parintele tuturoru acestoru rele. A perpetuâ inca relele a supr'a poporeloru d'in Austri'a, ar' insemnâ a rupe cord'a prin una intindere prè mare. Éca, pentru ce nu credemu noi in reactivarea santei aliantie, carea nu ar' avè altu scopu decât manu-tienerea unui absolutismu rigidu spre ruinarea totale a imperiului.

A se impacâ deplinu cu libertatea, a respectâ autonomi'a constitutiunale a diferiteloru regate, principate, ducate, etc., a impleni tote dorintiele natiunali fãra reserva, a reduce armat'a la unu numeru cãtu se pote mai micu, in casu de lipsa a formâ armate natiunali si a le tienè pre pamentulu loru natalu, cu unu cuventu a recunosec tote drepturile cari se cuvinu suveranității natiuniloru d'in Austri'a in deosebi pentru fia-carea; aceste sunt consiliile nostre cari aru potè sê scape imperiulu de starea sa critica, in carea se afla, si de calamitățile necalculabile cari lu amenintia in totu momentulu.

Fãra de realizarea acestoru principie, fãra de adoptarea sincera a adeveratei libertăți natiunali in interesulu tuturoru elemintelor d'in acestu statu deplorabilu alu Austriei, tote sunt si voru remanè vorbe gole, éra poporele voru continuâ a suferi pana ce nu voru mai potè.

Dreptu ace'a, barbatii de statu cari voru fi chiamati a conduce, dupa caderea imminente a sistemului dualisticu, destinele natiuniloru d'in imperiulu absburgicu, voru trebui sê fia petrunsi de adeveratulu sentimentu alu libertății pentru tote elemintele eterogene a le acestui imperiu nefericitu, cã-ci in casulu contrariu calamitatea ar' cresce, ur'a si nemultumirea ar' progresâ in una proportiune infricosiatu, si poporele, devenite vic-

time a le atâtoru intrige si machinatiuni, aru ajunge pana la desperatiune si aru fi silite sê treca preste marginile ce ratiunea li prescrie

Ori-cãtu de asupriti amu fostu cu deosebire noi Romanii, ori-cãtu nî [s'au eludatu chiaru si drepturile sanctiunante in modu constitutiunale prin monarculu nostru, ori-cãtu de fãra dreptu furemu aruncati de pre terenulu constitutiunale si dati in unu modu ingratu in manele despotismului magiaru; ori-cãtu de mari sê fia fostu tote aceste nedreptăți, dîcemu, noi amu fi gat'a a le dà uitarei si a primî cu tota sinceritatea una regenerare a monarciei basata pre dreptate, pre principiulu adevratu alu federalismului. Si ce este acestu federalismu, atâtu de teribilu pentru toti acei ce voiescu a traî de pre spinarea altoru-a, pentru toti acei ce tienu inca si asta-di la ideele loru injuste de cucerire, la dreptulu celui mai tare? Federalismulu este autonomi'a si egalitatea perfecta a natiuniloru, cari voiescu a ajunge d'imprenna acele-â-si scopuri. Éca, in putiene cuvinte, tota politic'a carea astepta de multu tempu a fi inaugurata in desolatulu imperiu austriacu; éca, in termini simpli, daca cunoscemu bine impregiurârile, tendinti'a luptelor politice d'in Austri'a.

Se dîce cã „Parva sapientia regitur mundus.“ Barbatii de statu d'in Austri'a n'au aflatu séu, mai bine, n'au voitu sê afle inca putien'a intieptune carea ar' potè sê guverneze bine destinele imperiului nostru; ei au recursu numai la sofisme, la sisteme ratecite si intortocate, pentru a confundâ tote ideele de dreptate si pentru a potè abusa mai bine de credulitatea naiva a poporeloru. Ei s'au servitu totu-de-un'a de armele coruptiunei, ignorantiei, si unde aceste-a nu li-au succesu, au intrebuintiatu fãra crutiare armele sangerose a le tiraniei. Invetiatu-au ei ore, cã asta-di s'a facutu lumina, cã poporele au trecut prin scolele cele mai severe si cã nu voru mai suferi sê fia instrumente vile in man'a celoru fãra de credintia? invetiatiu-au ei ore, cã natiunile d'in Austri'a au inceputu a se reculege si a-si cunosec demnitatea loru propria? Aceste sunt cestiuni importante, cari au a fi tienute in vedere de toti acei-a, cari tienu in manele loru frênele guvernarei. Cea mai mica sminta in acêsta privintia ar' potè fi semburele a mii si mii de calamități.

Sê se regenereze deci Austri'a pre una base solida, amesuratu necesității ce i-o impunu elemintele ei constitutive, sê se stirpeze in viitoriu ori-ce idea de absolutismu si, in fine, sê se afle odata „petr'a intieptiunei“, dupa carea atâta striga natiunile necagite si carea se tienu totu-de-un'a ascunsa prin violenția si reutate.

Altmintre-a nu este neci una mantuintia!

Atragemu atentiunea lectoriloru nostri asupr'a următorului articlu publicatu in „Reform'a“ Dlui Schuselka sub titlulu :

Este ore amutita opusetiunea natiunale in Ungari'a. *)

D'in Transilvani'a.

Cu diu'a, in carea urmâ desbinarea in doua părți a imperiului, si candu in urm'a privilegielor exclusive a

*) Dandu locu in foi'a nostra acestei voci opusetiunali d'in Transilvani'a, suntemu convinsi, cã facemu Magiariloru unu servitiu de amicitia. Ei trebuie sê doresca a cunosec stimulatunele adeverate a consociloru loru nemagiari. Guvernulu magiaru ar' comite una sminta periculoasa, daca ar' imitâ procederea regimului vechiu, atâtu de odiosa Magiariloru, adeca daca ar' ascultâ numai de raporturile infrumsetiate a le agentiloru, servitoriloru si lingusitoriloru lor si daca s'ar' indreptâ numai dupa aceste.

doua natiuni se ivi fictiunea diumetății germane si magiare, opusetiunea natiunale a tuturoru natiunitățiloru negermane-magiare contr'a acestui dualismu indreptatu contr'a libertății si egalității, fû numai decâtu una fapta implenita. — In Cislaitani'a si Translaitani'a, precum se numira atunci ambele părți a le imperiului, se aprinse una lupta mai multu séu mai puțin violenta intre natiunile privilegiate si neprivilegiate. In Cislaitani'a, acêsta lupta a luat dimensiuni mari, opusetiunea nu se ostenesce aici si pare a cascigâ d'in di in di unu terenu mai mare. Inse ce este cu opusetiune natiunale d'in Ungari'a?

Ore Ungari'a e degiã gat'a? Ore natiunitățile nemagiare au resignatu la pretensiunile loru legitime? Considerandu leniscea, carea domnesce acuma in Ungari'a, facia cu confusiunile d'in Cislaitani'a, cine-va ar' potè fi tentatu a crede asiè ce-va. Ba in sa-si „Raforma“ a pronunțiatu una data, cã „Ungari'a se vede a fi gat'a.“ Daca vomu cercâ acuma a dovedi prin ace'a ce urmeza, cã acestu fenomenu nu este decâtu una lumina insielatoria, carea seduce opiniunea publicu a Austriei si a Europei, nu voimu a atrage a supr'a nostra suspitiunea, cã noi amu fi inimici ai unei constituii adeverate a Ungariei, nu, — d'in contra, noi credemu mai multu a coresponde interesulu Ungariei, daca vomu lamuri opiniunea publicu a supr'a adeveratei situatiuni interne in Ungari'a.

Natiunitățile d'in Ungari'a sunt asta-di totu asiè de nemultumite cu constitutiunea magiara, precum erau inainte de cãte-va lune, candu si-manifestara nemultumirea loru publice, cu ocaziunea alegeriloru dietali. — Conferinti'a de la Temisior'a si Mercuri'a nu va fi data inca cu totul uitarei. Scopulu celei d'antâiu fû constituirea unei partide generalu natiunali in Ungari'a, éra conferinti'a de la Mercuri-a a fostu menita, pentru a infintiâ una partida natiunale romana in Transilvani'a. Ambele conferintie alesera d'in mediuloculu loru cãte unu comitetu centralu, care erâ insarcinatu a denumi prin tote locurile comitete filiali. Deci opusetiunea regulata a natiunitățiloru nemagiare fû infintiata pre cale constitutiunale legale. Ce se intemplâ? Pentru a scapâ de acêsta neplacere, spre batu-jocur'a constitutiunei unguresci, regimulu magiaru recurse la poterea bruta.

Celu putienu casulu este desfnitivu cu privire la Transilvani'a. In zelulu séu pentru sustinerea pazei publice, ministrulu de interne, baronulu Wenckheim sistâ numai decâtu activitatea comitetului centralu alesu la Mercuri'a, care aveâ a represintâ pre Romanii d'in Transilvani'a, inainte de ce s'ar' fi dechiaratu, cã ci comitetulu nu si-a fostu inceputu inca activitatea. Sistarea fû motivata, cã „Conferinti'a de la Mercuri'a, ca adunare privata, n'a fostu indreptatita a aduce unu conclusu, care tinde a elude esecutarea unei legi sanctiunante.“ Dlu Elia M a c e l a r i u, presiedinte alu comitetului mentiunatu, indreptâ dupa acêsta cãtra comisariulu regescu una representatiune, in carea espuse programulu natiunale si se rogâ pentru revocarea sistarei, cã-ci acêsta se intemplâ inainte de ce ministeriulu ar' fi cunoscutu programulu natiunale si tendintiele comitetului. Ar' zacè chiaru si in interesulu regimului constitutiunale de a cunosec dorintiele adeverate a le poporului romanu, etc. Dupa acêsta representatiune urmâ in mainu a. c. una noua ordinatiune ministeriale, carea manu-tienè sistarea.

Transilvani'a fû incorporata Ungariei cu poterea Romanii si Sasiu fure reglementati cu poterea in decursu de ani, si cu tote aceste ne potendu regimulu impedeçã, ca natiunea romana d'in Transilvani'a sê-si esprime justele dorintie in conferinti'a de la Mercuri'a si sê-si ide una pusetiune fatia cu diet'a de Pest'a, elu recurse de nou la potere si nimici cu una trasura de pena ace'a ce a statoritu conferinti'a. Ace'a ce baronulu Wenckheim nu potè inse sistâ, este influinti'a morale a acelei conferintie, vointi'a pronunțiatu cu solidaritate a Romaniloru, de a

persiste în opusetiunea loră contr'a legiloră magiare până atunci, până cândă aceste ameninția natiunalitatea și bu-nastarea loră. „Amu trebuit să cedemă poterei, — scri-se Macelariu într'o justificare publică — înse nu existe potere, careă să ne potă închide calea cătră anim'a parintiescă a monarcului și cătră opiniunea publică a Europei, la careă au apelatu totu-de-un'a poporele oprimate.“

În interesul Romanilor, noi amu fi doritu, ca ei să fie urmatu cătu mai desu acēsta cale și să o urmeze încă și astă-di cu atātu mai vertosu, că-ci Magiarii nu întrelasă d'in partea loră a informă despre Romani atātu pre monarcu cătu și opiniunea publică a Austriei și a Europei, asiē precum loră li vine mai bine la socotela. Sē servesca de esemplu urmatoriele: La finea anului trecut, Majestatea Sa Imperatul se dechiară unei deputatiuni romane într'unu modu forte desaproboratoriu a supr'a preutiloră d'in Transilvani'a, cari cochetă cu Romani'a, etc. — Este înse fapta, că regimulu ungurescu n'a potutu încă erua până astă-di nimicu pozitivu în acēsta privinția, ci totulu a fostu una suspitiune simplă. Treb'a stă înse asiē: prentii încă au luat parte la pronunțiamentu, prin urmare ei sunt daco-romanisti, prin urmare ei cochetă cu Romani'a. Conte Andrássy nu va întrelasă nece-una-data de a desemnă pre Romani atātu la imperatul cătu și în biroulu de presă ea pre nisce omeni forte multumiti cu constitutiunea magiara și forte pacifici, esceptandu căti-va agitatori, de esemplu, cei 400 de membri ai conferinției de la Mercuri'a, cari predica publică daco-romanismulu, opunendu se legiloră sanctiunâte.

Sub pretextulu, că nu există decātu căti-va agitatori, regimulu ungurescu oprime natiunalitatea română. Sub guvernulu lui Brateanu în Romani'a, ori ce Romanu transilvanianu potă fi suspitiunatu la domni acēsti-a d'in Pest'a, că este în legatură directă cu elu. Ce va fi ore acuma de politică suspitiunarei, după-ce Brateanu nu mai guvernează, și principele Carolu fū primitu într'unu modu atātu de amicable și distinsu de cătră imperatul?

Într'acea ministeriulu aristocraticu se ingrigesce, ca să nu se potă intemplă cumva în Transilvani'a vr'unu miscamentu politicu. Press'a este ori-ce, numai liberă nu. Contr'a unei legi sanctiunate nu este iertatu neci unu cuvintu, neci una literă. Terorismulu și a ajunsu culmea. Precum se scie, s'au alesu în districtulu de Nasedu doi deputati, unulu cu doue, cel'altu numai cu unu votu. Acestu d'in urma nu voi totu și să primesea unu asemene mandatu, sēu vorbindu mai bine, elu nu fū verificatu. Se ordină deci una nouă alegere. Acuma se întrebuintiara tote mediu-locele pentru a cascade mai multe voturi.

Asiē căti-va individi fure amenințati, eă de nu

FOISIORA.

Diariulu d'in Paris „Le Rappel“ a publicatu unu articlu alu d-lui Felix Pyat, sub forma de epistolă cătră Victoru Hugo. Prin form'a sa, prin stilulu sēu și prin invetiamentele ce contine, crediuramu că se va citi cu placere și la noi, și d'acēa publicămă aci, după „Romanulu“, una parte d'in acelu articlu intitulatu „Afara sēu în intru.“

Scumpulu meu Victoru Hugo,

Tiranii, cari si-cunosc meseri'a, facu cu supusii loră ca copiii cu ciresele: inepu cu cele mai rosie. Ei urmēza bun'a și vechi'a lectiune a maestrului loră Tarchinu, abatu spicurile cele mari. Astu-felu ei se instalează și se mantien, escludendu pre cătu mai bine potă pre cei mai de frunte d'între inemicii loră. Pre unii i ucidu, pre alții i gonescu, și restulu li tînu. Isgonindu suflutulu, tînu corpulu. Eca-i astu-felu ascurati pentru doue-dieci de ani. Istori'a dovedesce, că ori ce pvenitu se urca prin eliminarea celor liberi, nu cade de cătu prin a loră reintorcere.

De este asiē, me întrebă, care este detori'a celor proscrisi? Si nu detori'a, că-ci aci nu este vorb'a de principie, ci tactic'a loră. E bine, ea mi pare desemnata de cătră proscritorii loră. Ei n'au de cătu să facă contrariulu. Dictatur'a i gonesce, cându i crede tari; sē reintre, cându ea i crede slabi. În realitate, tirani'a n'are a se teme mai multu de cătu de cei cari revin... de cei presinti, de cătu de cei cari lipsesc. Liberatorii vinu totu-de-un'a d'in afara, dar' nu isbutesc de cătu în intru. Acēsta, celu putfnu, este istori'a trecutului. Si trecutulu areta viitorulu.

Istori'a vechia, cea de midilocu și cea modernă, lumea pagana sēu crestina, betrane republice sēu noue im-

voru alege, și-vor perde cu totă siguretatea procesele pendinti, etc., și se aflară apoi căte-va capete debile, cari și dēdera de asta data voturile cu una indignatiune visibila.

Acesti puțin rateciti nu voru schimbă nece decātu passivitatea Romaniloră facia cu diet'a d'in Pest'a; deputatulu alesu de ei va ocupă locu în diet'a d'in Pest'a, înse nu va reprezintă seriosu nece-una-data cerculu sēu electoralu. Înse machinatiunea fraudulenta a guvernului va fi însemnata în anelele districtului romanu, pentru ca, d'impreună cu altele mai multe, sē servesca la tempulu sēu de una dovedă a ingrigirei parintiesci d'in partea ministeriului responsabilu.

Afara de acēsta, ministeriulu are una placere deosebită a-si arētă tōte faptele sale ca purceditorie de la regele, vointi'a sa ca vointi'a regelui. Acēsta finetia a fostu bine calculata, și poporulu imprudentu fū adusu în ratecire mai a dese ori. Pre langa totă ini-cuitatea suferita, poporulu romanu a remasu credintiosu monarcului și astă-di încă astepta tote de la monarculu. Chiaru și acestu nobilu sentimentu este întrebuintiatu spre escamotagie politice și poporulu este informatu cu ori-ce pretiu, că tote provinu de la regele. Înse acēsta fraude încă va deveni nestrictiosă, dacă poporulu va fi instruitu de întieleginții sēi.

Cu tote aceste, nu favorulu monarcului constitutiunali și nu cascadearea opiniunei publice voru ajută pre Romani la drepturile și mantuinti'a loră, ci înainte de tote singuru poterea activității loră trebue să-i conduca la scopulu doritu. Ei s'au convinsu despre acēst'a, și de să li s'au închis prin forț'a brută tote călile unei activități politice în Transilvani'a guvernata într'unu modu neconstitutiunali, una cale li remane neocupată, calea cătră dezvoltarea spiritală și materiale. — Ei au și pasātu pre acēsta cale cu una mare energie.

Romanii se silescu cu unu rară zelă ca să infintieze pretotindene, unde numai se potă, scole, institute de educatiune și dezvoltare. Pretotindene se facu legate pentru acestu scopu. Parintii și-sacrifică ultimulu obolu pentru educatiunea și dezvoltarea fiiloră loră. Fonduri importante de stipendie pentru ajutorirea studiosiloră fără mediu-loce stau gat'a și se immultiescu într'unu modu visibilu d'in dî în dî. Afara de scolele preparandiali, seminarie, faenttăile teologice, etc., Transilvani'a numera degiă trei gimnasie superioare romane. Conferirile pentru viitori'a academia de drepturi romane natiunale se facu de multu tempu. Se infintieza una scola agronomică și scole reali. Se fundeaza asociatiuni pentru radicarea materiale a poporului. Înse între tote asociatiunile cea mai importantă este, considerandu estensiunea și scopulu ei, Asociatiu-

perie, acele-si fapte atesta în unanimitate acea-si lege. Asiu potă pune ca assioma a sciintiei politice acēsta tere necontestabile: totu-de-un'a unu poporū sclavu s'a liberatu prin proscrisii reintrati. De ce? Responsulu este forte simplu.

Revolutiune sēu reactiune, ori ce actu de inițiativa înainte sēu înapoi, este totu-de-un'a oper'a unei minorități; este produsulu unui aliatu, adeca efectulu unei părți mai viue a supr'a unui totale mai liniscitu; determinarea celui activu a supr'a celui neutru. Este poterea aliatului rade-candu coc'a.

Esemplele, d'in toti tempii și d'in tote locurile, sunt cu gramad'a. Le cunoscemu toti d'in lēganu și, negresitu, că nu pentru domni'a-ta le voi cită. Chiar' în republic'a modelu, republic'a cea mai mică și cea mai mare, fiindu că a fostu cea mai liberă, republic'a cea mai escelinte, în care fie-care a traitu mai multu d'in viētia, în care poporulu potă s'audia liberu și în ace'a-si dî unu discursu alu lui Pericle, unu capitulu alu lui Tucide, unu dialogu alu lui Platone și Antigon'a, în acea republică dēma d'a te aplaudă, în cei mai buni tempii ai Greciei și potă ai omenimii, în cele mai frumoase dfile ale junetiei ginteii nostre occidentale, în acea republică mai mică de cătu celu mai micu departamentu alu Franciei, dar' aveă dreptu dieitate Ratiunea, pre marea Minerva, dar' ale carei-a immense opere, bravandu tote barbariele, producu încă instructiunea și desperarea lumei; în republic'a lui Solone, lui Socrate și Sofocle, unu esilatu, Trasybulu aduse în Aten'a libertatea. Totu astu-felu, în republic'a vecina, esilatul Pelopid'a aduse în Thebe libertatea. — Asiē și în Corintu esilatul Timoleone. Asiē și la Siracus'a, esilatul Brutu, esilatul tipu, reintrandu ne b u n u, ca mai securu sē gonesca pre Tarcinii.

Eca pentru lumea cea vechia, lumea sublimitătiloră, a dunitale. Ierta că evocă acele umbre fără proportiune eu micile nostre realități. Sē lasămă dar' anticității acele mariri sdobitorie, salutandu-le ca esemplu nemoritoru și

neă transilvana pentru cultur'a și literatur'a poporului romanu. Acēst'a are să fie centrulu vietiei spirituale a natiunei romane. Nu voru trece multi ani, și asociatiunea mentiunată va reprezintă întregu poporulu romanu. La adunarea publică a acesteia-a, tînută în Augustu, presiedintele fu primitu cu unu entusiasmu extraordinariu. Totu ce potă concurse aci și contribuī la înaltirea festivitătii.

Înse ore neci întru acēsta directiune să nu fie Romanii impedeati în dezvoltarea loră? Cum aru și potă servi acēst'a spre scopulu magiarisării? Una foia aristocratică nu lipsi a aruncă căte-va invective a supr'a activității asociatiunei memorate. Magiarii ameninția pre Romani prin legea relativă la instructiunea publică cu magiarisarea scolelor, prin autonomi'a bisericei romano-catolice și prin invitarea la acēst'a a bisericei greco-catolice, ei ameninția autonomi'a cestei d'in urma. Romanii greco-catolici continua una luptă ageră și preterenulu bisericescu. În sinodulu mai d'aprope acēsta luptă se va decide potă. De asta data firesce nu ne potemu ocupă de aceste afaceri, amu voitu numai a le atinge ca în trecatu.

Sē nu crēda nimene, cumcă magiarii, a carorū întielectiune politică este, de esemplu, în Cislaitani'a astă-di atātu de laudată, numai acum'a s'aru fi cugetatu la una politică de magiarisare, nū, istori'a internă a Ungariei nu este de la anul 1830 de cătu una nesuintia continuă de magiarisare. Tote aceste machinatiuni, tote aceste intrige politice, cari magiarii le desvolta astă-di atātu de bine, au existatu degiă. Ba a fostu tempulu, cându se dispută publice prin diurnale, cum s'aru potă magiarisă natiunalitățile nemagiare. Ba chiaru și opere întregi aparura în acēsta privinția.

Înse istori'a ne invētia, că natiunalitățile au trecut preste vicisitudini multu mai grele; cum aru potă fi ele invinse astă-di cându atātu în privinția spiritală cătu și materiale ele sunt egali magiariloră? Triumfulu definitivu alu natiunalitățiloră este numai una cestiune a tempului. Deci forte ratecesce acelu ce cugetă, că Ungari'a este întru adeveru gat'a. Opusetiunea natiunale în Ungari'a este departe de a fi amuțta, ea tace numai până va veni rondulu la ea. Si acestu tempu nu mai este departe.

Congresulu catolicu alu Magiariloră

s'au deschis în 7. I. c. Episcopulu Papp Szilágyi și deputatulu Cucu, firesce, încă erău de facia.

După ce primătele magiaru ca presiedinte rostă unu scurtu cuvintu de deschidere, se dēde cetire proiectului de regulamentu electoralu, elaboratu de comisiunea de 18.

eterna onore a genului uman. Sē ne coborimă iute d'in acele înaltimi unde esci, în largulu dunitale, dar' unde eu cu greu resufu. Mai jos și mai aproape, te rogu.

Sē lasămă încă în cale pre cei mai putien vechi, dar' încă totu pre susu pentru noi: în evulu de midilocu, legendariulu refugitu, marele arcasiu Guillaume Tell, revenindu pentru a salută pre Gessler; la Reform'a batavă pre refugitul Guillaume, revenindu ca să depuna pre Filipu; la prim'a Revolutiune englesă pre Cromwelle, coborindu se depe batelulu de esiliu pentru a dobori pre Carolu alu Engliterei; și la adou'a Revolutiune pre Sidney, revenindu pentru a isgoni pre Iacovu.

Fără a ne mai osteni cu nume pre învechite sēu de prisosu, sē venimă indată la actualitate și la omenii presintelui, la numele poporarie, viue în memori'a și în consciinț'a totororū, la faptele recinti și contemporane.

Nu este proscrisulu Virginiei, Washington, celu care a liberatu Americ'a Nordului?

Nu proscrisulu Garibaldi a liberatu Neapolea?

Nu proscrisulu Juarez a scapatu Mexiculu?

Nu proscrisulu Primu a liberatu Spani'a?

Si, ca să ne tînemă la faptele ce ne atingu și cu mai mare viciciune, ce ne sgude anim'a, cine a scapatu de trei ori pre Franci'a? Cui detoresce lucirea celor trei revolutiuni ale ei? reintrării proscrisiloru.

Proscrisii lui Ludovicu alu XVI, desgratiatii de la Versailles, refugiti de la Haye, revenitii d'in Americ'a, Mirabeau, Lafayette și Lameth au facutu revolutiunea de la 89.

Proscrisii lui Ludovicu alu XVIII, Manuel și Carrel, revolutiunea de la 1830.

Proscrisii lui Ludovicu-Filipu, Cavaignac, Guinard și Marrast, revolutiunea de la 1848.

Eca pentru ieri.

Proscrisi ai imperiului, sē conchidemă pentru astă-di. După mine dar', cei cari stau afara și protesta, facu bine; dar' cei cari protesta în intru facu și

Incepu-se pertractarea generale, Ionu Bartha ca presedinte alu comisiunei de 18 motivéza proiectulu, spunendu, cá la elucrarea acelei-a s'au luat de indreptariu spiretulu catolicismului, si de factori: capitele, patronii si ordulu institutoriloru.

Martinu Kuthy plebanulu Albei-Regale atrage atentiunea congresului la impregiurarea, cá besereca catolica se afla in presera unoru eviniminte mari, cari sunt chiamate a dovedi, daca este capabile de a-si conserva rolulu conducatoriu. Procesulu modernu despica in doue catolicismulu, dice oratorele, adeca in liberali si ultramontani. Besereca catolica este aruncata la marginea prapastiei; destinele ei sunt depuse in mani netrebnice; deci trebuie se o mantuimu.

Paulu Palásthy dupa ce fece câte-va reflesiuni asupra proiectului, intréba:

„Pentru ce fratii nostri greco-catolici nu sunt de facia?”

„Sunt morbosii“ respunse Santia Sa Papp Szilgyi, producundu una ilaritate cu hohotu.

Nu ni vomu bate capulu pentru a descoperi motivele, cari indemnara pre unchiu si nepotu, ca — ignorandu opiniunea publica a Romaniloru greco-catolici, desconsiderandu cele mai vitali interese ale beserecei romane greco-catolice, si in fine despretiundu missiunea, ce si-o au recunoscutu de obligatoria cei-alalti deputati ai beserecei greco-catolice — se între in congresulu catolicu alu Magiariloru. Cá-ce, scrutandu aceste ominose motive am poté ajunge forte lesne, chiaru si fira voia nostra, la rezultatulu acelu-a, cá acesti doi omeni nu sciu ce facu; séu daca sciu, atunci ei sunt dusmani autonomiei si bine-lui beserecei nostre, care a fostu si inca este singurul adapostu alu esistintiei nostre nat'ionali.

Ci curiositatea nostra, daca ni este permisa, se referesce la una cestiune multu mai neinsemnata; si anume amu dori se ni se esplice, cum poté Santia Sa Szilgyi, imbracatu in costumulu séu serbatorescu, cu cruce mare de aur pre pieptu, in mediu-loculu unui coru atátu de stralucitu si solemn, in facia unei cestiuni atátu de seriose ca autonomia catolica, cum poté se si uite inalt'a si critic'a pusetiune si se faca gluma, objectu de risu — séu nu dicemu batu-jocura — d'in procederea mandatariloru beserecei romane unite? candu Dsa, dupa modest'a nostra opiniune, aveá se respunda Dlui Palásthy: Acei frati cercati de Dvostra pretiuescu mai multu independentia, demnitata si prosperarea beserecei romane, de cátu elemosina ce li-o imbiati in schimbu pentru acele atribute si tesaure scumpe ale beserecei loru nat'ionali; ce se atinge de mine si de nepotulu meu noi nu consentimu cu ei; dreptu-ace'a amu venitu sé oferimu inaltului si stralucitului congresu maghiaru umilitele nostre servitie.

mai bine. — Cei carii reintra fara conditiune, nici juramentu, nici gagi respunsiundu la intrebarea sentinelei. Inimicii, cei carii intra pentru a ajuta pre cei carii au remasu sub sarcina d'ilei, incovoiundu-se sub foculu luptei, sub amenda, temnitia, surveghiare, acei-a servescu, nu dicu mai bine, dar' mai multa. Toti cáti au remasu in Franci'a, luptandu tare pentru libertate, Avenir, Tribune, Sicle, Temps, Charivari, Lanterne, Rive Gauche, Rappell si Reveil, fara uitá pre fratii nostri de la pres'a d'in provincie, au facutu mai multu, aci la fatia locului, de cátu tote operele nostre, mai multu séu mai putienu citite, facute in afara in familie de proscrisi, séu in taina in intru, prodiundu pre cei convertiti.

Sum de parerea Senatului romanu. Dupa mine, invinsulu de la Cannae a facutu bine cá a readusu la Rom'a trunchiurile spadei sale, pre care a resudatu-o Scipione. Dumnet'a, care nu cunosci caderile, reintra cu condeiu-ti intactu si ne invinsu. Tiene minte: Acestu-a va omori p'acelu-a! dar' numai printr'o conditiune, c'acestu-a va atinge. Si nu este condeiu Chassepot, care se bata la una distantia de una suta leghe. Nu se pote face minuni intr'o departare atátu de mare. Armele de calibru mare suntu cele care batu mai putienu departe. Trebuie se s'apropia cine-va, ca s'atinga. Trebuie se traga mai aproape, ca s'ajunga la tianta. Cátu mai aproape, atátu mai bine. La pieptu de se pote. Si or'a grabesce. Semnalulu s'a datu. Batalia incepe c'o inferbintiela d'in ce in ce mai mare, d'in ce in ce mai intinsa, prin zelulu si numerulu osciriloru ce suntu la focu. Iainte dar' reserv'a. Sé nu lasamu liniei tota greutatea leptei, tota glori'a triumfului. Sé n'abusamu de privilegiulu corpuriloru d'elita. Este timpu ca gard'a se între in focu. Sé ne aducemu aminte cuventulu depre drapelulu Ionei d'Arc: era la munca, trebuie se fia la onore.

La dovedile afirmative, dejá atátu de multe, sé mai adaugu ore si contrariulu? Fia, deca numai vei ave rabdare. Ele marturescu si totu prin fapte, atátu de tari

Si atunci aru fi urmatu: clara pacts, boni amici.

In Clusiu-Manasturu se va deschide in luna lui Novemvre una scola agronomica. Cursulu studieloru va fi de 3 ani. In cursulu primu studiosii voru fi introdusi in prassea agricola. Se voru primi in acesta scola tineri, cari au implenitu anulu alu 16 alu vietiei loru si au absolvitu cu succesu bunu 6 clase gimnasiali séu 5 reali, avendu atestatu despre bun'a loru portare morale.

In institutulu acestu-a sunt 12 locuri cu fundatiuni de statu pentru tenerii mai seraci, cari si-au terminatu studiele cu succesu eminentu. Acesti teneri primiti in institutu, voru ave, afara de vestminte, tote provisiunile gratuite. Mai sunt inca 8 locuri pentru teneri mai seraci, cari si au terminatu studiele cu eminentia: acesti-a voru ave locuintia libera in institutu, si pentru provisiune voru fi detori se respunda sum'a, carea o eroga statulu pentru provederea tineriloru dotati d'in fundatiunile de statu. Acesti studiosi locuitori in institutu nu voru solvi didactru. Se voru mai primi in acestu institutu studiosi externi, cari voru ave se respunda la anu didactru de 20 fl.

Tenerii seraci cari dorescu se aiba emolumintele indicate mai susu, au se adreseze suplicele loru pana la 15. octovre la directiunea institutului (Clusiu, strad'a: Kúl-Monostor, nr. 57.) Suplicele sunt a se provede cu testimoniele scolastice si cu atestatu de paupertate. Er studiosii externi au a tramite la terminulu mentionatu numai suplicele si testimoniele scolastice.

Se subintielege, cá Dlu ministru de agricultura a uitatu, cá in Transilvania locuescu Romani, si prin urmare n'a despusu, ca limb'a romanésca se si ocupe loculu ee i se cuvine intr'unu institutu agronomicu in Transilvania, unde majoritatea mare a agricultoriloru o forméza poporulu romanu.

Deci fiindu-cá onor. Dnulá ministru Gorove au uitatu acésta impregiurare de importantia considerabile, ni luámu permisiunea de a o recumenda cu totu adinsulu neobositei Dsale atentiuni, sperandu cá nu o va ignora. Cá-ce la d'in contra amu dice junimei romane: iá lumea in capu, du-te in Boemi'a, Germani'a, asuda, flamendiesce si invétia pre acelu agricultur'a; dar' nu intrá, la neci unu casu, in fabric'a magiarsatoria d'in Clusiu-Manasturu, chiaru si daca te aru tiené acolo cu pancove si pasteturi!

Doze lucruri pretioase pentru istoria si literatur'a romana descoperi Dlu V. A. Urechia in caletori'a sa la Copenhag'a, si anume in bibliotec'a regale d'in Copenhag'a aflá intre manu-scripte unu vocabulariu romanescu cu

sub form'a loru negativa, ca si sub forma positiva, acela-si neschimbatu adeveru, acésta a dou'a assioma, contrariulu celei d'antáiu:

— Ori ce idea, buna séu nu, care emigra de voia-séu prin sila, nu mai traiesce pentru tier'a ei.

Astu-felu, republicanii englesi, carii s'au dusu sé democratizeze Americ'a, au lasatu Engliter'a regalitati.

Aristocrati'a francesca este morta in Franci'a, fiindu cá a fostu lasatu-o. Ea a reintratu pre sap'a cailoru casacesci, pentru a se stinge pentru totu-de-un'a.

Protestantismulu mori asemene in Franci'a d'in aceasi cauza. Cei carii lipsescu, n'au dreptate. Cine-si lasa loculu, lu-perde. Iagoniti de Ludovicu alu XIV, ei acceptara venirea libertatii de consciintia. Ea n'a revenitu nici odata si nici d'insii.

Marele revolutiunaru aveá dreptate. Mai bine a mori in Franci'a, de cátu a trai in strainetate. Omulu nu este o rundunica avendu patri'a in aripele sale. Nu se iá Franci'a in talpa cismeloru, ea este pre grea. Da, Danton are dreptate, precum si Dante. Scar'a si panaea strainului sunt aspre ca si limb'a lui. O simtiu! Si, deca dupa doue-dieci de ani, am uitatu ce-va limb'a francesca, celu putienu, n'am invetiatu pe ce'a englesa.

Catu despre mine dar' voiu intrá la loculu meu, in rondurile mele, ca unu soldatu betranu, ce sunt, fara acceptá pe capi.

Sé scimu bine cá Franci'a nu chiama pre nimene; ea este pre buna democrata, ca sé n'o faca; ea nu chiama nici pre republicani, nici pre principi. Si face bine.

Departa de ochi, departa de anima. Ea voiesce ca ori cine s'afrunte pre inamicu facia in facia, sé-lu atace peptu la peptu. Ea pune totu-de-un'a pre martiru mai presusu de geni; d'asupra celoru mari pre santi; d'asupra bibliiei crucea.

Asid este dreptu.

Deca Mirabeau, proscrisulu lui Ludovicu alu XVI.,

titlulu „Vocabularium valachicum“, cu litere latine si cu una ortografia, care semena cu a lui Vito Pilutio in „Ketekismo Krjsinuesko“ tiparitu la Roma cu una suta de ani in urma vocabulariului in 1677. Ortografia vocabulariului are si lit. k., de exemplu incuventulu „rakkie“: vintum adustum etc. Era in museulu istoricu d'in Dresda, intre mai multe arme remase in manile lui Sobiesky dupa triumfulu de la Vien'a, gasi unu drapelu romanescu, care constá d'in una pandia de 1 1/2 cotu lunga si totu atátu de lata, tiesuta in done itie; pre partea conservata ecti urmatori'a frumosa inscriptiune cu litere cirile: „Vitegia dirépta“, si „Sé birúesca“, langa acésta devisa se vedu stele d'in colorile natiunali rosii si albastru. Dlu Urechia sarutá, laeremandu, acésta sacra relicuie natiunale, si scrie in „Ad. Natiunale“:

„Vitegia dirépta sé birúesca!

Sublimu, cavalerescu strigatu de rebelu alu strabaniloru nostri, chiaru candu vitegia nu le aduceá nici unu servitiu propriu, chiaru candu anim'a loru crestina era revoltata de a luptá sub sírurile semilunci pagane! „Vitegia dirépta se birúesca!“ Ah! Câte lectiuni si pentru noi modernii, in acésta „vitegia dirépta, numai dirépta“ ce invocá bunii nostri, candu aveá a se mesurá cu neamicii tieiei! — De ce acestu calificatoriu „dirépta“ nu potemu alu da noi si luptei moderne d'intre partitele noastre, luptei nefericite d'intre noi! Strabanii erau direpti pana si in lupt'a cu neamicii tieiei; noi nu scimu sé simu direpti macaru in luptele d'intre noi!

NOUTATI STRAINE.

Miscamintele si agitatieuna in Franci'a crescu si se asprescu necontentitu. Amenarea conchiamarei corpuriloru legiitorie se dice a se fi intemplatu d'in respectu cátra majestatea sa imperatés'a francesiloru, carea si-aru fi espresu dorint'a de a fi de facia la deschiderea parlamentului, si domnii ministri au fostu destulu de galanti a calcá legea, numai pentru capritiulu domnei imperiali. Dar' etiquetta acést'a nu multiamesce pre francezi si interesele loru. Cunoscutul deputatu d'in opusetiune, R a s p a i l adresá ministeriulu urmatori'a epistola deschisa:

„Domni ministri! „Journal Off.“ in nrulu séu de la 3 oct. publica circular'a prin carea senatulu si corpulu legiitativu se conchiamu pre 29 nov. Pentru ce nu pre 26 oct., care este ultimulu terminu prescriu in constitutiunea octroata prin guvernulu a carui reprezentanti sunteti dvostra? S'a intemplatu dora acést'a in urma vre-unui capritiu réu, séu e productulu náturei morbose, in favorea regimului personalu, care adi nu mai esiste? Pentruce traganati fara causa conchiamarea corpuriloru legiitorie? Dupa ce amu juratu credintia constitutiunei, o vomu radeá la inaltímea increderei cu carea poporulu ne au onoratu. Dvostre ne invetiati sé considerámu de litera morta ace'a constitutiune, calcata adi de Dvostre. Poteti fi securi, cá indata ce camer'a va fi constituita, veti fi interpe-

ar' fi remasu in Oland'a, a critica Bastilia, ea n'ar' fi caditu.

Deca proscrisulu Senatului, plebeianulu Valeriu, ar' fi remasu pre muntele Aventinu a vorbi reu de nobili, poporulu n'ar' fi euceritu forulu.

Deca proscrisulu lui Herode, fiulu teslarului, ar' fi remasu a predicá evangeliulu in pustia, de n'ar' fi intratu in Ierusalimu spre a-lu predicá in facia preotiloru templului si a judecatoriloru pretoriului, in midiloculu soldatiloru si caleiloru loru, in nasulu lui Caiafa si Pilatu, elu n'ar' fi fostu pote crucifiatu, dar' de securu nici n'ar' fi botezatu lumea.

Si, ca sé sfirsiescu, trecendu de la o extrema la alta, de la Dumnedieu la Cesare, deca proscrisulu Europei, Napoleone celu mare, ar' fi remasu conspirandu in insula Elb'a, de n'ar' fi reintratu in Franci'a, n'ar' fi avutu cele una suta d'ile. Si in sfirsitu, altu faptu fara replica: deca proscrisulu regalitati si amnistiatulu republicei, Napoleone III. ar' fi remasu sé-si faca propagant'a lui la Londonu, séu la Berna, ca sé-si redacteze ideele napoleoniane si manualulu tunarului elvetianu, de n'ar' fi reintratu de trei ori, pentru acea ce scii, n'ai fi avutu ostentia d'a citi, si eu d'a scrie acésta lunga epistola.

Face-vomu mai bine pentru libertate de cátu a facutu elu pentru imperiu? Acést'a este cestiunea. Cumu avu elu imperiulu? Venindu sé-lu ié. Cumu avé-vomu noi libertatea? Revenindu ca si dinsulu. Poté-vomu s'o dobandimu mai bine, remanendu afara? Tote faptele trecutului s'accorda a respunde cá nu. Avé-o-vomu reintrandu? tote faptele trecutului si presintelui s'accorda a dice cá da.

Adu-ti aminte cá unu singuru omu, unulu singuru, nu afara, ci cu totulu in intru, acestu-a, unu prisioniaru, unu erou putienu cunoscutu, chiaru de istoriculu nationale Mallet, a datu sialu imperiulu. Sé reintramu cu totii si-lu vomu face matu.

Felix Pyat.

lati, si majoritatea, basata pre motivele ce le veti aduce, va formula tragerea voastra in acuzatiune pentru violarea constitutiunii, o va face acest'a daca va avè consciint'a prerogativelor si demnitãtii sale."

Republicanii Spaniei parasira cortesulu candu acesu-a votã suspinderea libertãtiloru constitutiunali. Situatiiunea e trista. „Liberte“ publica una corespondintia d'in Madridu, in care se dïcu urmatoriele: „Dupa insciintãri d'in fonte autentice, Serrano si Prim inspaimentati prin gravitatea situatiunii, si convinsi, cã principele de Genova nu va pote fi urcatu pre tronulu ispaniolu, incepu noue negociatiuni cu ministeriulu Portugalliei pentru ca regele Dom Fernando sè primèscã coron'a Spaniei, refusata mai inainte cu câte-va lune cu atât'a energia. Eintrebare inse, ore primì-voru ispaniolii pre unu atare rege, care arctã atât'a despretiu facia cu ei. Si nu este tempu de perdutu. Daca in restempu de una septemana Spani'a nu va avè rege, atunci ea devine republica. Situatiunea arèia intru adeveru, cã Spani'a nu este departe de republica."

VARIETATI.

In legatura cu anticitãtile (unu moneta de auru cu inscriptiunea: D. N. VALENS P. F. AUG. RESTITUTOR REIPUBLICAE. afiata la Szombathely) inregistrate in numerulu penultimu alu „Federatiunii“ e bine sè scimu, cã urbea Szombathely (in comitatulu Vasiu) jace d'asupr'a cetãtii romane Sabaria resipita la an. 455 dupa Crestu prin unu cutremuru de pamentu In afundime de duoi stangeni de la supra faci'a pamentului s'au descoperitu parietu de localitãti, pardosele de strade si in cotulu unei localitãti una catime de doue mesure de grãu de totu negru. S'au mai desgropatu la 12 centerie ose de omu.

Cetimu in „Gazeta“ cã din'a Majestãtii Sale Imperatului (4 oct.) s'a serbatu prin cultu divin in Brasieu. „Gaz.“ observa, cã „acèsta serbare la inceputulu lunei octovre, lun'a, in a carei di 26. parintele de popore sanctiunase cu sacrat'a sa drepta egal'a indreptãtãre politica a natiunii romane d'in Transilvani'a, este pentru

natiunea romana una di de reminiscintie fericite, si una di de sperantia, cã dreptatea parintelui de popore va face, ca justele ei dorintie, pentru care militèza, sè-si afie drept'a loru implinire.“ Optimisti mai potu fi frãtii nostri de la „Gazeta“!

(Se vorbesc) cã Maj. Sa imperatulu Austriei inca va fide fatiala deschiderea canalului de Suez; va caletori pre Dunare pre la Constantinopole, facundu una visita Sultanului.

(Statisticu.) Dupa unã arètare oficiale, importulu de grãu alu Angliei a fostu de la 1 sept. 1868 pana la finea lui augustu 1869: 7,007,185 de cent.; in anulu 1869, totu in acelu tempu 8,384,559 cent. In ultimele 12 lune importulu totalu de bucate s'a urcatu la 17,100,405 de centenariu.

Sciri electrice.

Berolinu, 6. oct. In siedinti'a de adi a casei domniloru Stelberg fu alesu de presiedinte si principelo Putbus de vice presiedinte.

Londr'a, 6. oct. Comisiunea internatiunale europeana se va intruni in 1 nov. in Cairo pentru a complanã cestitiunile politice si comerciale, escate in urmarea deschiderei canalului de Suez.

Constantinopole, 6 oct. Pertractãrile tribunaleloru in cause criminale d'aci inainte voru fi publice. Sultanulu a donatu 75,000 fl. celoru dearsi in Janina.

Paris, 7. oct. Imperatulu facu adi visita domitoriului Romaniei. — Articululu subscrisu de Piccard recomanda, ca sè se dèe respectulu cuvenitu conchiamarei camereloru pre 29 novembre.

Bucuresci, 7. oct. Gen. Macedonsky comandantele armatei romane a moritu.

Berolinu, 7. oct. Camer'a realese biuroulu de anu: Forckenbeck presiedinte, Köller si Benningsen vice presiedinti.

Praga, 7. oct. Demissiunatululu primariu: Klauy s'au realesu.

Innsbruck, 7. oct. Dietl si 26 deputati d'in drèpt'a propunu motiunea urmatoria: Sè se alèga una comisiune de 5 membri avendu missiunea de a esamina psetiunea tierei facia cu legile create de la 1867 incoce, si luandu in consideratiune adres'a indreptata in 1867 cãtra Majestatea Sa pentru asecurarea drepturiloru tierei, sè prelucre unu regulamentu pentru conservarea autonomiei tierei, si proiectulu acestu-a sè se puna cãtu mai curendu la ordenca d'ilei.

Constantinopole, 7. oct. Vice-regele Egiptului inca n'a respunsu la a dou'a scrisore a marelui veziru. Membrulu consiliului de statu: bey Kady caletori la Bagdad in caus'a controverseloru confinariu d'intre Persi'a si Turci'a.

Florentia, 8. oct. Imperatès'a francesiloru caletori cãtra Corfu.

Parisu, 8. oct. „Constitutionnell“ serie: Numirea baronului Werther de ambasadoru la Paris este decisa.

Madridu, 7 oct. Dupa scirile mai prospete, bandele ivite in Andalusi'a si Cataloni'a fure batute si imprasciate. Rescol'a se pote considerã de invinsa. Stimulatiunea poporului este buna. Trupele destinate pentru insul'a Cuba se imbarea in continuu in butulu totoruru agitatiuniloru d'in tiera.

Madridu, 8 oct. Cluburile d'in Madridu si provincie s'au disolviutu.

Madridu, 8. oct. Bandlele insurgenti s'au invinsu pretotindene. Voluntariu de prin cetãtile d'in provincie s'au desarmatu; afara de cei d'in Madridu.

Proprietariu si editoriu: Alesandru Romanu. Redactoru respundietoriu interim.: Ionu Porutiu.

Comunicatiunea pre calile ferate.

Table with columns for 'Pre Lini'a Statului' and 'Cu Trasura acelerata'. Includes routes like Pest'a-Vien'a, Segedinu-Pest'a, and various stations with departure times.

Table with columns for 'Calea fer. spre Tis'a' and 'Calea fer. de Nordu ung.'. Includes routes like Vien'a-Pest'a-Casiov'a and Pest'a-S.-Tarjan.

Table with columns for 'Prim'a Cale ferate transilvana' and 'Aradu-Alb'a Iul'a (Belgradu.)'. Includes routes like Aradu-Alb'a Iul'a and Alb'a-Iul'a-Aradu.

Table with columns for 'Calea fer. de Sudu (amedia-di)'. Includes routes like Bud'a-Triestu and Alba-Regia.

Table with columns for 'Casiov'a-Pest'a-Vien'a', 'Aradu-Pest'a-Viena', 'Oradea-Maro-Pest'a-Vien'a', and 'Mohaci-Barciu'. Includes routes like Casiov'a-Pest'a-Vien'a and Aradu-Pest'a-Viena.

Table with columns for 'Vaporele societãtii Danubiane imp. reg. priv.' and 'Vaporele accelerate plèca'. Includes routes like Vaporele societãtii Danubiane and Vaporele accelerate plèca.